

Andrzej Wróblewski – malarz tragiczny

- [Andrzej Wróblewski – malarz tragiczny](#)

Andrzej Wróblewski – malarz tragiczny

Ważne daty

15 czerwca 1927 – narodziny Andrzeja Wróblewskiego

26 sierpnia 1941 – śmierć ojca na zawał podczas rewizji Gestapo na oczach czternastoletniego Andrzeja

1945 – przesiedlenie wraz z matką i bratem do Krakowa;

1945-1952 – studia na Wydziale Malarstwa i Rzeźby krakowskiej ASP pod kierunkiem Zygmunta Radnickiego, Zbigniewa Pronaszki, Hanny Rudzkiej-Cybisowej i Jerzego Fedkowicza

1945-48 – podjęcie jednocześnie studiów w zakresie historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim

1947 – wyjazd do Holandii

1948 – zainicjowanie powstania przy Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej w krakowskiej akademii Grupy Samokształceniowej, do której należeli m.in. Andrzej Strumiłło i Andrzej Wajda

1949 – powstanie cyklu obrazów *Rozstrzelanie*

1950 – podjęcie pracy na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

1953 – ślub z absolwentką filozofii i filologii klasycznej, Teresą Reutt

1956 – podróż do Jugosławii;

1956 – pierwsza wystawa indywidualna w Warszawie; 1956 – powstanie cyklu obrazów *Ukrzesłowanie*

23 marca 1957 – tragiczna śmierć artysty podczas wyprawy w Tatry

Scenariusz lekcji dla nauczyciela

Źródło: Barbara Klimek, cc0.

II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.

Uczeń:

1. wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych;
12. wskazuje w dziele sztuki symbol i alegorię, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie;
13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych:

c) w malarstwie i grafice: kompozycji, koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło, w dziełach figuralnych stopnia oddania rzeczywistości lub jej deformacji;
15. rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne;
2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł;
6. definiuje pojęcie „abstrakcja” i przytacza przykłady dzieł abstrakcyjnych;
7. rozróżnia podstawowe motywy ikonograficzne;
9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najśłynniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom;

III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:

2. zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI wieku;
3. sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;
4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;

5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiasz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gamenen, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marceli Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasior, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);

IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:

2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;

6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;

V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:

3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałac, galerie), w którym się ono znajduje.

Nauczysz się

- opisywać cechy poszczególnych etapów twórczości Andrzeja Wróblewskiego;
- omawiać tematykę dzieł oraz charakteryzować użyte przez artystę środki warsztatowe;
- porównywać obrazy z różnych okresów ukazujące motyw rozstrzelania.

Audiobook - *Wróblewski tragiczny*

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1DDgKLDm>

Źródło: online skills, cc0.

Andrzej Wróblewski, „Autoportret z odbiciem w szybie”, ok. 1950, fotografia czarno-biała, culture.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski był jedną z największych indywidualności artystycznych polskiego malarstwa powojennego, jednocześnie jednak malarzem zabłąkanym w skomplikowanej historii swojego kraju. Urodził się w Wilnie 15 czerwca 1927 roku, pierwsze artystyczne próby podejmował pod okiem matki, graficzki Krystyny Wróblewskiej. Jako mały chłopiec nie brał czynnego udziału w II wojnie światowej, ale wydarzenia te odcisnęły trwałe ślady w jego życiu i twórczości. Dzieciństwo Andrzeja zostało naznaczone nieustannym poczuciem zagrożenia życia własnego i bliskich, wojennym niepokojem, wypełnione obrazami aresztowań, tortur, łapanek, wywózek i rozstrzelań. Jako czternastoletni chłopiec był świadkiem śmierci ojca na zawał serca podczas rewizji, dokonanej przez niemieckich żołnierzy.

Wiosną 1945 roku, wraz z matką i bratem wyjechał do Krakowa. W kilka miesięcy później zdał maturę i podjął studia na dwóch uczelniach: Wydziale Malarstwa i Rzeźby krakowskiej ASP pod kierunkiem Zygmunta Radnickiego, Zbigniewa Pronaszki, Hanny Rudzkiej-Cybisowej i Jerzego Fedkowicza oraz historii sztuki w Uniwersytecie Jagiellońskim. Mimo studenckich osiągnięć, Wróblewski nie był zadowolony z nauki malarstwa, opartej na założeniach [kapistów](#). W 1947 roku, w ramach wymiany zorganizowanej przez Międzynarodowy Związek Studentów, wyjechał z grupą kolegów na trzymiesięczne stypendium do Holandii. Wrażenia z obcowania z kulturą tego kraju znalazły odzwierciedlenie w wysoko ocenionej pracy magisterskiej na temat Początków krajobrazu w sztuce niderlandzkiej XV-XVII wieku. Jednak nie zdecydował się na karierę naukową. W 1948 roku powołał do życia, działającą przy Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej w krakowskiej akademii, Grupę Samokształceniową, do której należeli m.in. Andrzej Strumiłło, Konrad Nałęcki, Przemysław Brykalski i Andrzej Wajda. Młodzi artyści sprzeciwiali się koloryzmowi swoich wykładowców, opowiadając się za sztuką, która łączy estetykę z ideą. W tym okresie Wróblewski malował obrazy eksperymentalne, w których nawiązał do tradycji abstrakcyjnych. Podczas I Wystawy Sztuki Nowoczesnej zaprezentowane zostały pryzmatyczno-kalejdoskopowe obrazy, będące jednocześnie metaforyczną wizją Kosmosu.

“(…) Zaufajcie malarzom. Nie nakarmią tandetą. Nie dadzą czegoś co po tygodniu zaśmierdnie. Każdy tu znajdzie coś dla siebie. Obraz tym się różni od pilnika, że jest w życiu wszechstronniejszy. On potrafi wyrazić abstrakcją rewolucję. Ale nie tylko to. Potrafi, dla chcącego, ukryć w abstrakcji tyle skarbów formy i koloru, że trud zduszenia własnego i towarzyszy śmiechu, oraz trud parominutowego skupienia opłaci się sowicie (...).

Źródło: Andrzej Wróblewski [w:] *Andrzej Wróblewski nieznany*, red. J. Michalski, Kraków 1993, s. 131

Andrzej Wróblewski, „Słońce i inne gwiazdy”, 1948, Muzeum sztuki, Łódź, wroblewski.artmuseum.pl, CC BY 3.0

Oprócz abstrakcji Wróblewski tworzył także obrazy o charakterze **surrealistycznym**. W 1948 roku namalował *Obraz na temat okropności wojennych (Ryby bez głów)*, będący okrutną wizją uniwersalnej katastrofy ludzkości, ujętej w metaforze ryb, pozbawionych głów.

Andrzej Wróblewski, „Obraz na temat okropności wojennych (Ryby bez głów)”, 1948, Muzeum Lubelskie, Lublin, 1.bp.blogspot.com, CC BY 3.0

“ Ryba nie jest tu rybą. To raczej bezradność wcielona – niemy krzyk, brak powietrza, bezsensowne cierpienie ubrane w kształt ryby. Rama tego obrazu jest jak drewniany potrzask – tłoczy bezbronne istoty w sam środek ciasnej pułapki. Banalność zła pokazana w syntetycznym skrócie: dekoracyjna rozeta, masowa egzekucja. Po lewej wypłute resztki, ostracyzm, zakłócona harmonia.

Źródło: <http://www.dwutygodnik.com/artukul/4193-ryby-bez-glow.html> (dostęp z dnia 31.03.2018)

Na przełomie 1948 i 1949 roku malarz połączył abstrakcję z figuracją, nadając swym obrazom znaczeń symbolicznych, ukazując świat widziany z perspektywy samotnego człowieka, pozbawionego twarzy, niewyrażającego bezpośrednio emocji. Głównymi środkami wyrazu tych dzieł stały się: kolor i kompozycja.

“Autobus wyraźnie układa w powietrzu wyrafinowane linie swojej metalowej karoserii. (...) Człowiek jest wpisany w skomplikowany układ prostych. Ludzie w gromadzie są dziwnie obcym ziemi motywem, zwłaszcza gdy poruszają się względem słupów telegraficznych; ich odrębność przestrasza wtedy, mogliby – przez zapomnienie – idąc wciąż prosto w przód, oddzielić się powoli od Ziemi i przemaszerować w przestworza. Niebo krystaliczne. Tylko że kryształ jest formą, a niebo jej ośrodkiem. Ponieważ jest nieskończone i w swym stopniowaniu zupełnie ciągłe – słupy telegraficzne mają nieograniczoność linii geometrycznych, trójkątów i prostych równoległych lub ukośnych.

Źródło: *Unikanie stanów pośrednich. Andrzej Wróblewski (1927-1957)*, red. M. Ziółkowska, W. Grzybała, Warszawa, 2014, s. 104

Andrzej Wróblewski, „Szofer niebieski”, 1948, własność rodziny, depozyt: Muzeum Narodowe, Poznań, bi.gazeta.pl, CC BY 3.0

Echa wojny

W 1949 roku powstało osiem obrazów, będących kontynuacją egzystencjalnych rozważań artysty oraz efektem dramatycznych doświadczeń wojennych. W cyklu o wspólnym tytule

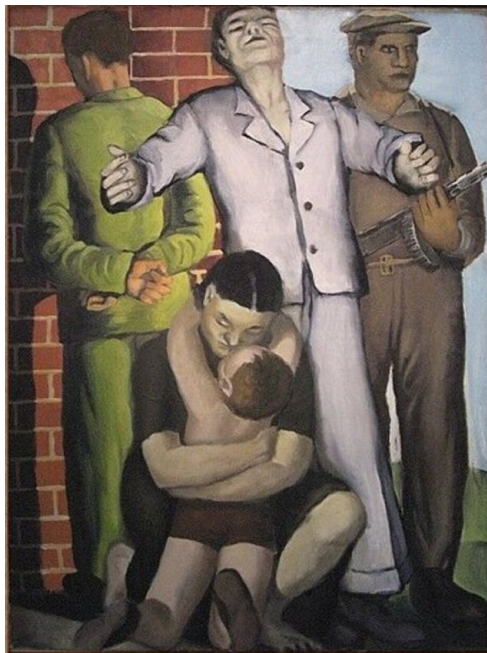
Rozstrzelania podjął temat egzekucji. Jednocześnie obrazy były odpowiedzią na postulaty realizmu socjalistycznego: „„Wiedząc, że taki program odpowiada tylko przygotowawczej, „niwelacyjnej” fazie nowej sztuki, nie pokusiliśmy się od razu o tematykę i treść socjalistyczną. To miał być następny etap pracy. Dla etapu wstępnego wybraliśmy tematykę wojenną, uważając, że z jednej strony tkwi ona jeszcze głęboko w świadomości społeczeństwa, a z drugiej bezpośrednio mobilizuje do walki o pokój i o socjalizm.””

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie I (Rozstrzeliwanie zakładników)”, 1949, Muzeum Okręgowe w Toruniu, www.muzeum.torun.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie II (Rozstrzelanie poznańskie)”, 1949, Muzeum Narodowe w Krakowie, 2.bp.blogspot.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie III (Rozstrzelanie rodziny)”, 1949, własność rodziny artysty, depozyt: Muzeum Narodowe, Poznań, www.executedtoday.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie IV (Rozstrzelanie na ścianie)”, 1949, Muzeum Wojska Polskiego, Warszawa, artdone.files.wordpress.com, CC BY 3.0

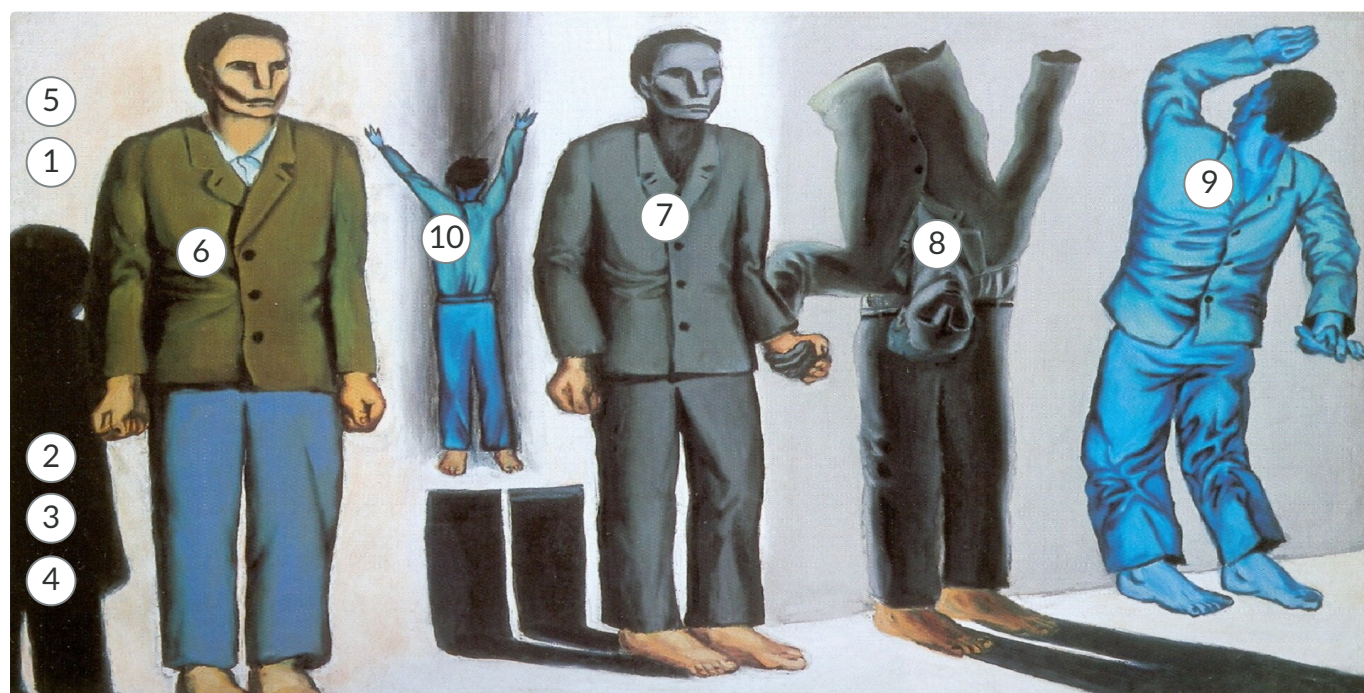
Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie V (Rozstrzelanie z chłopczykiem)”, 1949, Muzeum Narodowe, Poznań, iam.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VI (Rozstrzelanie z gestapowcem, Rozstrzelany)”, 1949, własność prywatna, bi.gazeta.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VII”, 1949, własność prywatna, www.executedtoday.com, CC BY 3.0

1

Inspiracją do obrazu było zdjęcie z egzekucji w Bydgoszczy w 1939 roku.

2

Temat rozstrzelania posiada w historii sztuki głęboką tradycję – podejmował go Goya w Rozstrzelaniu powstańców madryckich. *Trzeci maja 1808 roku*

3

Temat rozstrzelania posiada w historii sztuki głęboką tradycję – Pablo Picasso, *Masakra w Korei*, 1951

4

Temat rozstrzelania posiada w historii sztuki głęboką tradycję – Édouard Manet, *Rozstrzelanie cesarza Maksymiliana*, 1868

5

W obrazie zawarte są etapy śmierci jednej postaci – kolejne fazy ukazują przemianę fizyczną człowieka poddanego egzekucji, z jego psychiczną świadomością.

6

Pierwsza postać od lewej w niebieskich spodniach, zielonej marynarce i białej koszuli ma bose stopy i zaciśnięte pięści, symbolizujące strach przed śmiercią oraz bunt. Za nim na ścianie pojawia się cień.

7

Postać druga przybiera podobną pozę do pierwszej, ale jego twarz jest sina. Cień został zredukowany do wysokości kolan.

8

Trzeci mężczyzna ma wywrócony korpus, cały jest szary, jedynie stopy mają cielisty kolor, a cień który pada jest odwrócony – pada w drugą stronę. Gest trzymania się za ręce z poprzednią postacią jest symbolem braterstwa, szukaniem wsparcia i pomocy w chwili umierania.

Czwarta sylwetka to studium dekonstrukcji ciała: stopy ustawione są przodem, nogi i tułów przekręcone, ręce skierowane w różne strony, mężczyzna nie posiada cienia; tylko ubranie pozostaje to samo, ale stało się niebieskie, w błękicie namalowany został także mężczyzna; jest to kolor związany ze śmiercią.

10

Pomiędzy pierwszą a drugą figurą znajduje się odwrócona tyłem postać chłopca o dramatycznej postawie, przypominającej ukrzyżowanie. Utożsamiana jest z alter ego artysty, w którego psychice wojna pozostawiła trwałe ślady.

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VIII” (Rozstrzelanie surrealistyczne), 1949, Muzeum Narodowe, Warszawa

Równocześnie z *Rozstrzelaniami* powstały inne płótna, w których Wróblewski nawiązywał do tragedii wojennej. Zastosował w nich charakterystyczną dla swojego stylu symbolikę błękitu, budując przejmujące obrazy wyrażające nierozzerwalność uczuć matki i dziecka, rozłączenie.

« Andrzej Wajda wspominał, że malarz był człowiekiem bardzo ironicznym. Wszystko, co stanowiło prawdziwą tajemnicę jego postępowania, obracał w żart. Bardzo niechętnie ujawniał swoje prawdziwe oblicze, nie lubił zwierzeń i osobistych wynurzeń. Kiedyś spytałem go: „Dlaczego wszystkie postacie zabitych malujesz błękitem?”, odpowiedział mi: „Mam dużą tubę błękitu pruskiego, a to, jak wiesz, jest bardzo wydajna farba”. Wiedziałem, że ci wszyscy zmarli przychodzą do niego. Nie potrafił opędzić się od nich, gdyż śmierć towarzyszyła mu nieustannie.

Źródło: <http://culture.pl/pl/dzielo/rozstrzelania> (dostęp z dnia 31.03.2018)

1

Kompozycja oparta jest na wertykalnie ułożonych na sobie figurach - kilkuletni chłopiec obejmuje matkę, którą – ze względu na ukazanie jej bez głowy - można utożsamić z wieloma matkami – ofiarami wojny.

2

Kobieta ma na sobie niebieską suknię, a jej ciało przybrało bladobłękitny odcień.

3

Obraz namalowany jest szeroką, płaską plamą barwną, z delikatnie podkreślonym światłocieniem.

Andrzej Wróblewski, „Syn i zabita matka”, 1949, Muzeum Narodowe, Kraków, muzea.malopolska.pl, CC BY 3.0

1

Kompozycja jest ascetyczna, oparta na trójkącie (nawiązanie do Piety) - kobieta namalowana jest w pozycji siedzącej, dziecko wchodzi na jej kolana i obejmuje ją za szyję.

2

Na plecach dziecka widoczny jest ślad po kuli.

3

Wróblewski stosuje ograniczoną paletę barw – uwagę zwracają: niebieska postać dziecka oraz ciemna zieleń sukni matki z cielistymi odcieniami jej skóry; tło to bardzo rozjaśniony błękit.

Andrzej Wróblewski, „Matka z zabitym synem”, 1949, Kolekcja Marii i Józefa Głuchowskich, Kraków, 4.bp.blogspot.com, CC BY 3.0

Trudny okres socrealizmu i malarstwo codzienności.

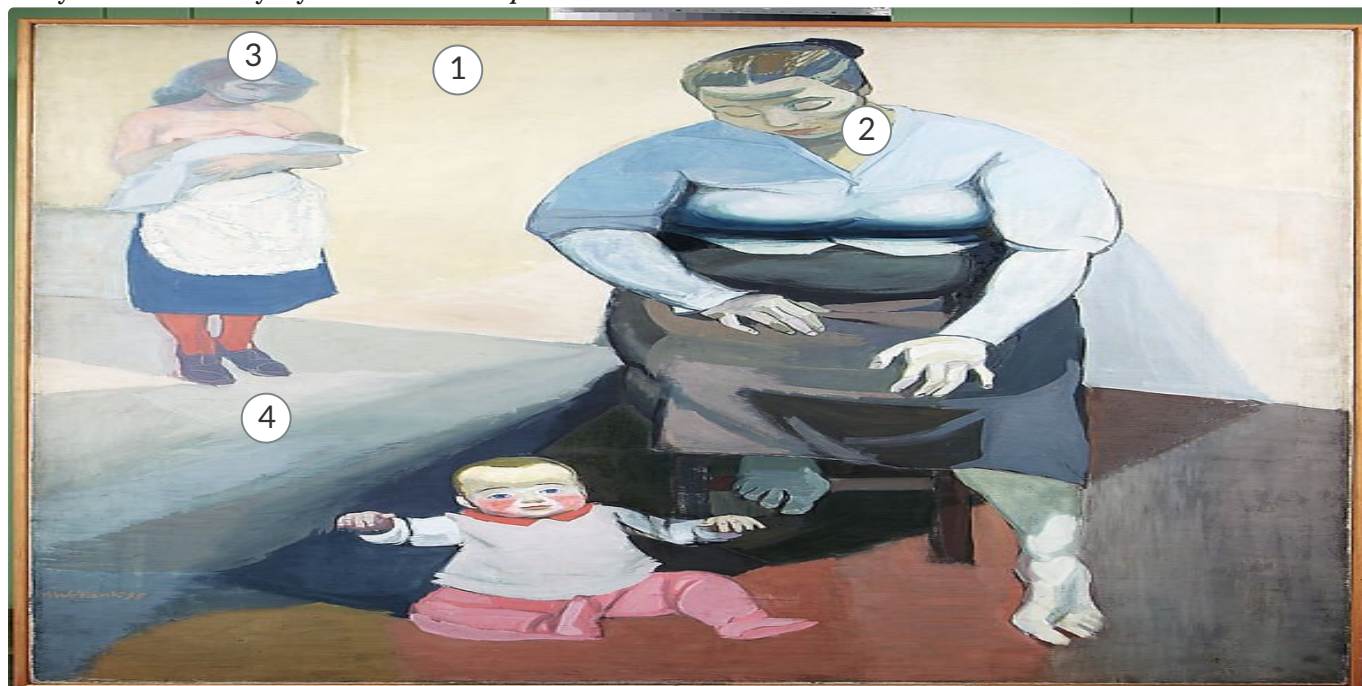
W 1950 Wróblewski podjął pracę na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych. Jednak nie był to łatwy okres w jego życiu. Po rozwiązaniu Grupy Samokształceniowej malarz zmierzał ku sztuce realistycznej, którą podporządkował doktrynom socrealizmu i narzuconym wzorcom ideowym. Mimo to jego obrazy nie zostały zaakceptowane przez partyjną krytykę. W liście do żony z ok. 1953 Wróblewski wspominał: „(...) Został naokoło mnie martwy świat, który paraliżuje z wolna całe czucie ludzkie we mnie – i nie znajduję w sobie sił, aby w tej pustyni wykrzesać z siebie szatański ogień młodości – sprzeciw przeciwko wszystkiemu i wszystkim. Jestem stary i wyjałowiony. (...) Okazuje się, że świat wewnętrzny

człowieka jest delikatną budowlą: kiedy nią z całych sił wstrząsnąć żeby zobaczyć jak jest mocna, rozpada się bez śladu popiołu, zostawiając przerażającą pustkę (...).”

Źródło: Barbara Klimek.

Ślub z absolwentką filozofii i filologii klasycznej, Teresą Reutt oraz narodziny syna i dwu bliźniaczek spowodowały, że artysta poświęcił się rodzinie i powrócił do tematyki figuralnej – zajął się malowaniem scen z życia codziennego, obrazów nawiązujących do macierzyństwa. W 1956 powstał cykl obrazów pod tytułem *Ukrzesłowanie*, będący efektem krytycznego postrzegania życia w czasach PRL-u. W tym samym roku miała miejsce pierwsza wystawa indywidualna artysty w Salonie *Po prostu* w Warszawie.

2

Kobieta siedzi na krześle, jest wpatrzona w dziecko o zarumienionej twarzy.

3

Na drugim planie – inna kobieta, trzymająca w ramionach i karmiąca niemowlę.

4

Bryły postaci malowane są szeroką plamą barwną i modelowane silnym światłocieniem.

Andrzej Wróblewski, „Matki”, 1955, Muzeum Narodowe, Warszawa, cyfrowe.mnw.art.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Ukrzesłowanie I”, 1956, Muzeum Narodowe, Kraków, www.imnk.pl, CC BY 3.0

1

Na obrazie ukazane zostały cztery anonimowe osoby w poczekalni - wszystkie postacie mają podobne, szablonowe twarze, na których rysuje się znużenie, są „zrośnięte” z krzesłami.

2

Strzałka w prawym, górnym rogu wytycza kierunek – jest metaforą podporządkowania się systemowi PRL-u, symbolem braku swobody.

3

Kolorystyka jest zdecydowana, w poziomie dzieli obraz na dwie części – intensywno-różową i szarą.

4

Artysta operuje syntetyczną formą wypowiedzi, schematyzm i uproszczenia powodują, że dzieło staje się symbolem codzienności.

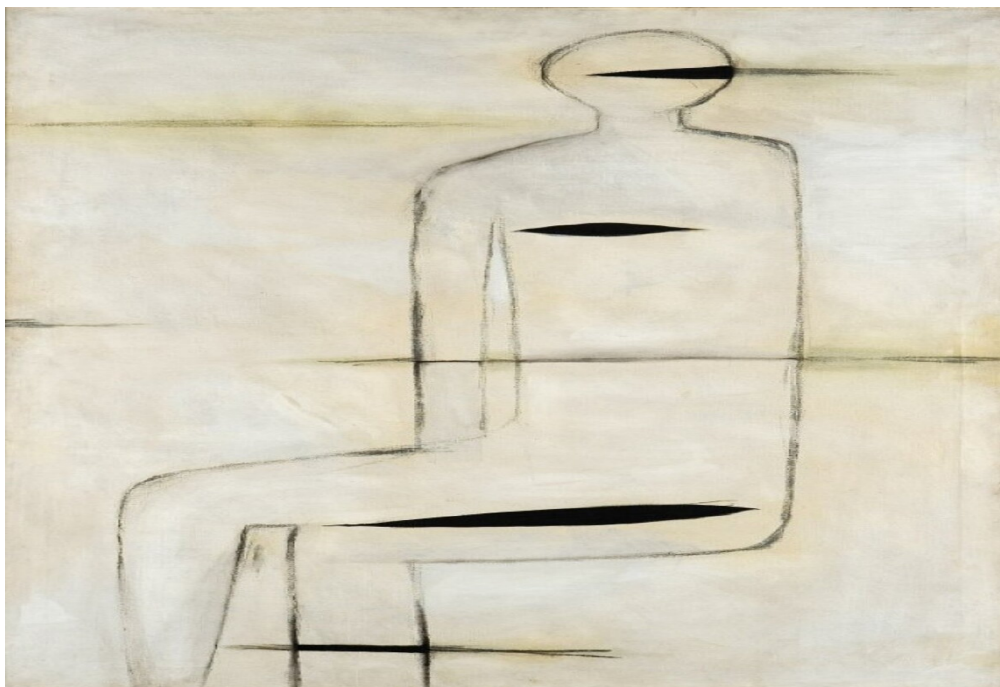
Andrzej Wróblewski, „Kolejka trwa”, 1956, Muzeum Narodowe, Warszawa, i.pinimg.com, CC BY 3.0

W 1956 roku malarz odbył podróż do Jugosławii – pod wrażeniem serbskich cmentarzy i rzeźb sepulkralnych namalował serię *Nagrobków*. Forma obrazów nabrała wymiaru symbolicznego, stała się wypowiedzią artysty na temat śmierci za pomocą znaku. W 1957 roku, pod wpływem wydarzeń w Hiroszynie (wybuch bomby atomowej) i zdjęcia przedstawiającego kontur człowieka na moście, które obiegło cały świat, Wróblewski stworzył *Cień Hiroszimy*.

Prawdopodobnie w tym czasie powstały także niedatowane prace figuralne o podobnej stylistyce. W obrazie forma została zredukowana do minimum – wyrażona jako syntetyczny znak plastyczny. Wiosną 1957 roku malarz udał się na wycieczkę w Tatry; 23 marca, podczas wyprawy do Morskiego Oka, doszło do tragicznej śmierci, której prawdopodobną przyczyną był atak epilepsji.

Andrzej Wróblewski, „Nagrobek kobieciarza”, 1956, Muzeum Okręgowe, Toruń, wroblewski.artmuseum.pl

Andrzej Wróblewski, „Cień Hiroszimy”, 1957, Muzeum Narodowe, Wrocław, culture.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Człowiek rozdarty I”, data nieznana, Muzeum Narodowe, Wrocław, culture.pl, CC BY 3.0

Ćwiczenie 1

Rozpoznaj tytuły obrazów i wpisz je w puste miejsca.

Ćwiczenie 2

Ułóż obrazy według kolejności ich powstania.

Ćwiczenie 3

Jakich dzieł dotyczą poniższe opisy? Wpisz tytuły obrazów.

Postacie siedzą w rzędzie na krzesłach, mają schematyczne zarysy twarzy -

Kobieta siedzi na krześle i wpatruje się w dziecko na podłodze -

Ćwiczenie 4

Jaki inny tytuł posiada obraz Rozstrzelanie VIII? Wybierz właściwą odpowiedź jako uzupełnienie do słowa: "Rozstrzelanie"

- ☐ Rozstrzelanie symboliczne
- ☐ Rozstrzelanie surrealistyczne
- ☐ Rozstrzelanie kubistyczne
- ☐ Rozstrzelanie abstrakcyjne

Ćwiczenie 5

Uzupełnij tabelę. Dobierz do dzieł właściwe muzea.

Nazwa	Muzeum
Dziecko z zabłądłą matką	
Kolejka trwa	
Obraz na temat okropności wojennych (Ryby bez głów)	

Muzeum Narodowe w Warszawie,

Muzeum Lubelskie

Muzeum Narodowe w Krakowie,

Ćwiczenie 6

Uzupełnij poniższy tekst. Wpisz brakujące słowa.

Wiosną 1945 roku Wróblewski wraz z matka i rodzeństwem wyprowadził się do

W 1947 roku wyjechał na stypendium do .

W 1948 roku powołał do życia Grupę do której należeli m.in. Andrzej Strumiłło, Konrad Nałęcki, Przemysław Brykański i Andrzej Wajda.

Ćwiczenie 7

Które z tytułów nie są obrazami Wróblewskiego?

☐ *Rozstrzelanie z chłopczykiem*

☐ *Oblicze wojny*

☐ *Rozstrzelanie cesarza Maksymiliana*

☐ *Masakra w Korei*

☐ *Rozstrzelanie powstańców madryckich*

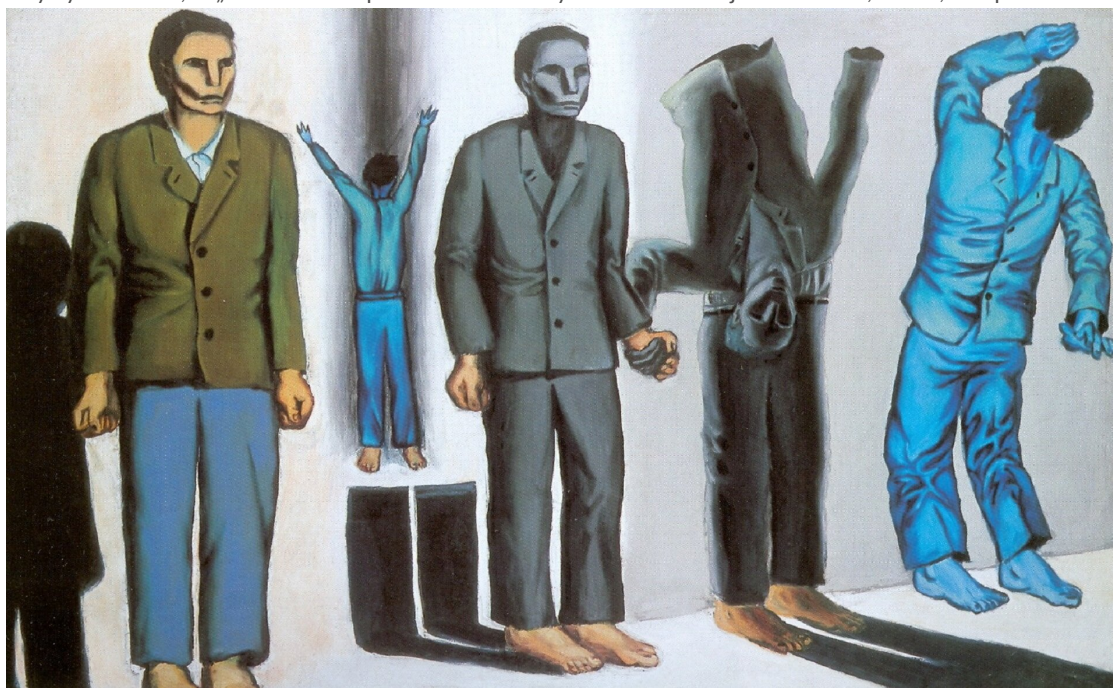
☐ *Rozstrzeliwanie zakładników*

Polecenie 1

Dokonaj analizy porównawczej obrazów według podanych poniżej pięciu punktów.

Francisco Goya y Lucientes, w „Rozstrzelaniu powstańców madryckich. Trzeci maja 1808 roku”, Prado, Hiszpania

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VIII (Rozstrzelanie surrealistyczne)”, 1949, Muzeum Narodowe, Warszawa, i1.wp.com, CC BY 3.0

Dokonaj analizy porównawczej obrazów według podanych punktów.

Francisco Goya y Lucientes
w *Rozstrzelaniu powstańców
madryckich. Trzeci maja 1808
roku*, Prado, Hiszpania

Andrzej Wróblewski,
*Rozstrzelanie VIII (Rozstrzelanie
surrealistyczne)*, 1949, Muzeum
Narodowe, Warszawa

1. Kompozycja i relacje
przestrzenne. Podaj pięć
cech każdego z obrazów.

2. Światło i modelunek
światłocieniowy. Podaj
cztery cechy każdego
z obrazów.

3. Kolorystyka. Podaj cztery
cechy każdego z obrazów.

4. Sposób obrazowania
i środki malarskie. Podaj
cztery cechy każdego
z obrazów.

5. Wnioski - różnice
w ujęciu tematu.

Inna wersja zadania

Słownik pojęć

Kapiści

określenie grupy artystów skupionych w Komitecie Paryskim (w skrócie K.P. — stąd nazwa), zawiązanym 1923 w ASP w Krakowie, w celu zorganizowania wspólnego wyjazdu na dalsze studia do Paryża.

Surrealizm (nadrealizm)

awangardowy kierunek literacko-artystyczny, rozwijający się w latach międzywojennych głównie we Francji i stąd oddziałujący na inne kraje, także pozaeuropejskie (USA i kraje Ameryki Południowej).

Galeria dzieł sztuki

Andrzej Wróblewski, „Słońce i inne gwiazdy”, 1948, Muzeum sztuki, Łódź, wroblewski.artmuseum.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Obraz na temat okropności wojennych (Ryby bez głów)”, 1948, Muzeum Lubelskie, Lublin, 1.bp.blogspot.com, CC BY 3.0

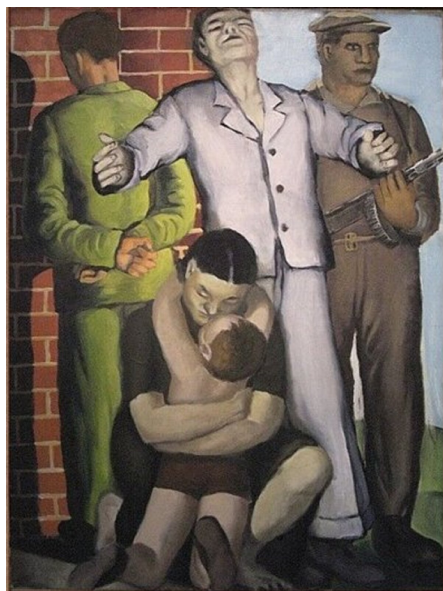
Andrzej Wróblewski, „Szofer niebieski”, 1948, własność rodziny, depozyt: Muzeum Narodowe, Poznań, bi.gazeta.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie I (Rozstrzeliwanie zakładników)”, 1949, Muzeum Okręgowe w Toruniu, www.muzeum.torun.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie II (Rozstrzelanie poznańskie)”, 1949, Muzeum Narodowe w Krakowie, 2.bp.blogspot.com, CC BY 3.0

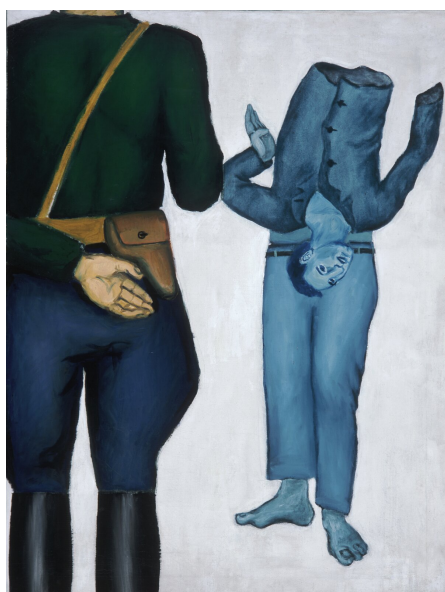
Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie III (Rozstrzelanie rodziny)”, 1949, własność rodziny artysty, depozyt: Muzeum Narodowe, Poznań, www.executedtoday.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie IV (Rozstrzelanie na ścianie)”, 1949, Muzeum Wojska Polskiego, Warszawa, artdone.files.wordpress.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie V (Rozstrzelanie z chłopczykiem)”, 1949, Muzeum Narodowe, Poznań, iam.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VI (Rozstrzelanie z gestapowcem, Rozstrzelany)”, 1949, własność prywatna, bi.gazeta.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VII”, 1949, własność prywatna, www.executedtoday.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie VIII (Rozstrzelanie surrealistyczne)”, 1949, Muzeum Narodowe, Warszawa, i1.wp.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Syn i zabita matka”, 1949, Muzeum Narodowe, Kraków, muzea.malopolska.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Matka z zabitym synem”, 1949, Kolekcja Marii i Józefa Głuchowskich, Kraków, 4.bp.blogspot.com, CC BY 3.0

Źródło: Barbara Klimek.

Andrzej Wróblewski, „Matki”, 1955, Muzeum Narodowe, Warszawa, cyfrowe.mnw.art.pl, CC BY 3.0

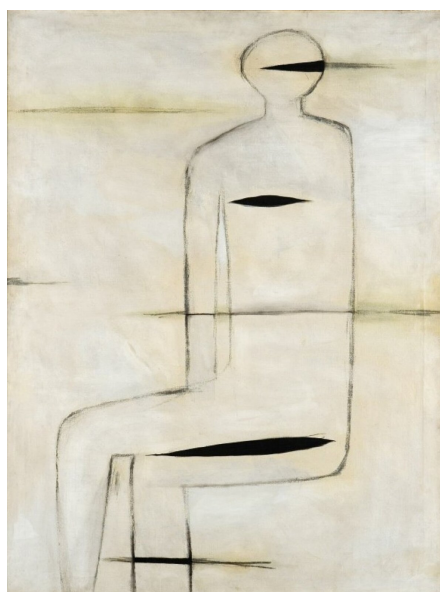
Andrzej Wróblewski, „Ukrzesłowanie I”, 1956, Muzeum Narodowe, Kraków, www.imnk.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Kolejka trwa”, 1956, Muzeum Narodowe, Warszawa, i.pining.com, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Nagrobek kobieciarza”, 1956, Muzeum Okręgowe, Toruń, wroblewski.artmuseum.pl

Andrzej Wróblewski, „Cień Hiroszimy”, 1957, Muzeum Narodowe, Wrocław, culture.pl, CC BY 3.0

Andrzej Wróblewski, „Człowiek rozdarty I”, data nieznana, Muzeum Narodowe, Wrocław, culture.pl, CC BY 3.0

Bibliografia

Wielcy malarze, Andrzej Wróblewski, cz. 108, 2004

Andrzej *Wróblewski nieznany*, red. J. Michalski, Kraków 1993

Andrzej Wróblewski, oprac. A. Wojciechowski, Warszawa 1955

Galeria Malarstwa Polskiego. Muzeum Narodowe w Warszawie. Przewodnik multimedialny, Warszawa 2005

Andrzej Wróblewski, z listu do żony, ok. 1953. [w:] Andrzej Wróblewski nieznany, red. J. Michalski, Kraków 1993, s. 215–216

<http://culture.pl/pl/artykul/andrzej-wroblewski-podbija-swiat> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://culture.pl/pl/artykul/eric-de-chassey-wroblewski-robil-rzeczy-niemozliwe-w-jego-czasach-wywiad> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://culture.pl/pl/dzielo/rozstrzelania> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://culture.pl/pl/tworca/andrzej-wroblewski> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://mn.wroclaw.pl/przewodnik/SztukaWspolczesnaSala3-4.pdf> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://muzea.malopolska.pl/obiekty/-/a/26885/1118401> (dostęp z dnia 31.03.2018)

http://starakfoundation.org/files/ba2674ac/wroblewski_prev10-1.pdf (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://www.andrzejwroblewski.pl/> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://www.andrzejwroblewski.pl/teksty-andrzeja-wroblewskiego/praca-samokształcenia-zwiazku-akademickiego-mlodziezy-polskiej-i-kol-artystycznych-na-uczelniach-plastycznych> (dostęp z dnia 31.03.2018)

<http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,30158.html> (dostęp z dnia 31.03.2018)

encyklopedia.pwn.pl (dostęp z dnia 31.03.2018)